

Regionkontoret
Regional utveckling
Janet Harrysson
Nämndtjänsteman

Beslutsförslag

Datum	Diarienummer
2021-05-181	LN HSTD200014

Lokal nämnd Halmstad

Beslutsförslag - Lokala nämnders kunskapsuppdrag kring tillit 2020-2022, beslut om inriktning för medskapande process

Förslag till beslut

Lokal nämnd Halmstad beslutar att

- Anta ”Tillit till samhälle och myndigheter med särskilt fokus på digitalisering” som inriktning för den medskapande processen om tillit under 2021.

Sammanfattning

Region Hallands lokala nämnder beslutade under våren 2020 att genomföra en treårig process med fokusområde tillit under 2020-2022. Den treåriga processen inkluderar förberedelser, fördjupning genom medskapande metoder och förankring/implementering av den kunskap som kommit fram. Under 2021, vilket är processens andra år genomförs medskapande processer som ger möjlighet att fördjupa olika perspektiv på tillit.

Erfarenhet sedan tidigare gemensamma dialogprocesser visar att det är en framgångsfaktor om de lokala nämnderna har en gemensam inriktning då det ger ett enhetligt och sammanhållet resultat. Länspresidiet har efter diskussion enats om att föreslå ”Tillit till samhälle och myndigheter” som gemensam inriktning. Lokal nämnd Halmstad har vid sina inriktningsdiskussioner prioriterat ”Tillit till myndigheter och samhällsinstitutioner” samt ”Digitalisering”. Vid sammanträdet beslutar nämnden om inriktning samt lämnar inspel avseende målgrupp och lokala perspektiv på den medskapande processen.

Bakgrund

Lokala nämnder har under flera års tid arbetat fram gemensamma kunskapsunderlag. Grunden för framtagandet av kunskapsunderlagen har varit de behov och

samhällsutmaningar som lokala nämnder gemensamt identifierat inom ramen för sitt uppdrag. Det senaste åren har lokala nämnder uppmärksammat tendenser till att tilliten sjunker i vissa grupper. Med denna bakgrund beslutade nämnderna under våren 2020 att genomföra en treårig process med fokusområde tillit under 2020-2022. Den treåriga processen inkluderar förberedelser, fördjupning genom medskapande metoder och förankring/implementering av den kunskap som kommit fram.

Under processens första år, 2020, togs ett kunskapsunderlag fram som sammanfattar aktuell forskning kring tillit. Kunskapsunderlaget ska fungera som utgångspunkt för att identifiera relevanta perspektiv att undersöka närmare genom medskapande processer.

Under processens andra år, 2021, genomförs medskapande processer som ger möjlighet att fördjupa olika perspektiv på tillit. Dessa kan med fördel ske med koppling till lokala och regionala processer och sammanhang vilket skapar relevans i ett halländskt perspektiv.

Under processens tredje år, 2022, genomförs förankring och implementering som syftar till att uppmärksamma frågan om tillit genom att sprida den kunskap som framkommit samt bidra med kunskap om vad Region Halland och andra samhällsaktörer kan göra för att gynna tilliten.

Inriktning för den medskapande processen

Erfarenhet sedan tidigare gemensamma dialogprocesser visar att det är en framgångsfaktor om de lokala nämnderna har en gemensam inriktning då det ger ett enhetligt och sammanhållet resultat. Det ger också möjlighet att identifiera fler perspektiv som förstärker varandra och på så sätt kan resultaten från respektive kommun komplettera varandra och ge en helhet för Halland.

Inriktningen kan avse ett område inom tillit eller ett perspektiv på tillit som nämnderna avser få en fördjupning kring. Med en gemensam grund i inriktning och frågeställningar kan lokala anpassningar göras avseende t.ex. målgrupp.

Vid föregående sammanträde fördes en diskussion kring möjliga inriktningar med utgångspunkt i Tillit – ett kunskapsunderlag av Region Hallands lokala nämnder. Nämnden diskuterade då möjliga inriktningsförslag, bland annat vad som påverkar tilliten till politiker och det demokratiska systemet, hur kontakt med myndigheter påverkar tilliten och vikten av att inhämta olika gruppers perspektiv och erfarenheter på tillit. Vid länspresidium i april och maj redovisade samtliga lokala nämnders förslag på inriktning. Länspresidiet har efter diskussion enats om att föreslå ”Tillit till samhälle och myndigheter” som gemensam inriktning för den medskapande inriktningen. Detta område har samtliga lokala nämnder uppmärksammat som ett intressant område att höra Hallänningars röster om. Lokal nämnd Halmstad har vid sina inriktningsdiskussioner prioriterat ”Tillit till myndigheter och samhällsinstitutioner” samt ”Digitalisering”.

Konsekvensbeskrivning

Tillit är en av grundpelarna för att vårt samhälle ska fungera. Tillit till andra människor verkar kunna avgöra ett helt lands välfärdssystem, påverka hur stor acceptansen är för politiskt fattade beslut och underlätta för det ekonomiska systemet. En hög nivå av tillit i ett samhälle visar dessutom samband med folkhälsan och samvarierar med jämställdhet och jämlikhet.

Tilliten i Sverige och Halland är fortsatt stabilt på hög nivå, men skillnaderna mellan grupper har ökat. I befolkningsstudien Så mår vi i Halland ställs frågan: ”Tycker du att man i allmänhet kan lita på de flesta människor?”. I åldersgruppen 18-29 år är det 42 procent som svarar nej på den frågan, vilket kan jämföras med 18 procent i åldersgruppen 65-84 år. Avseende kön finns det inga betydande könsskillnader i åldersgrupper 18 år och äldre. För gruppen 16-18 år finns det dock en könsskillnad. 50 % av kvinnorna har svarat nej på frågan ”Tycker du att man i allmänhet kan lita på de flesta människor?”, motsvarande siffra för män är 43 %.

Vidare har andelen personer med hög mellanmännisklig tillit minskat med drygt 10 procent mellan åren 1996 och 2017 bland personer med sjuk- eller aktivitetsersättning, personer som skattar sin hälsa som dålig, samt personer utan arbete. Även i grupper av personer med kort och medellång utbildning, unga och arbetare har tilliten sjunkit under samma tidsperiod, men inte fullt lika mycket. Att skillnader mellan grupper med olika socioekonomiska resurser eller andra förutsättningar ökar, ökar också risken för att samarbeten och utbyten mellan människor minskar och förtroendet för samhällets institutioner och det demokratiska systemet minskar.

Tillit är en komplex fråga som har många dimensioner som hänger ihop på synliga såväl som mindre tydliga sätt. Komplexa frågor kan inte lösas av en enskild aktör utan de som berörs måste både vara delaktiga i problemformuleringen och i hanteringen av frågan. Om delaktighet inte säkerställs finns det en stor risk att de insatser som initieras varken är ändamålsenliga eller resurseffektiva. Därför väljer lokala nämnder att arbeta med medskapande metoder där perspektiv utifrån människors olika erfarenheter och kunskap blir hörda och tagna på allvar. Det kräver ett aktivt uppsökande arbete för att nå de individer eller grupper som har en lägre tillit till samhället, men ger möjligheten att bredda kunskapen och identifiera utvecklingsmöjligheter som kan göra skillnad.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Förvaltning

Jörgen Preuss
Regiondirektör

Janet Harrysson
Nämndtjänsteman

Bilaga:

Fastställd projektplan för lokala nämnders medskapande process om tillit 2021
Kunskapsunderlag tillit – Lokala nämnder

Styrelsens/nämndens beslut delges

Expedieras inte.